

HELŚIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA HELSINKI FOUNDATION for HUMAN RIGHTS

RADA FUNDACJI

Halina Bortnowska-Dąbrowska   Marek Antoni Nowicki
Jerzy Ciemniowski   Teresa Romer
Janusz Grzelak   Mirosław Wyrzykowski
Michał Nawrocki

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Maciej Nowicki
Sekretarz: Piotr Kładoczny
Skarbnik: Lenur Kerymov
Członek Zarządu: Dominika Bychawska-Siniarska

Warszawa, 22 sierpnia 2017 r.

Szanowna Pani
Beata Szydło
Prezes Rady Ministrów
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

1746/2017

List otwarty ws. inwigilacji przedstawicieli opozycji i organizacji społecznych

Helsińska Fundacja Praw Człowieka z oburzeniem przyjęła kolejne informacje, opublikowane 21 sierpnia przez „Gazetę Wyborczą”¹, na temat inwigilacji działaczy opozycji politycznej, działaczy organizacji społeczeństwa obywatelskiego i innych osób protestujących w lipcu w obronie niezależności sądów. Wynika z nich, że ujawnione po raz pierwszy pod koniec lipca działania inwigilacyjne były prowadzone w systematyczny, zaplanowany sposób oraz – wbrew przedstawionym wówczas wyjaśnieniom Policji – nie służyły zapewnieniu wyżej wymienionym osobom bezpieczeństwa, ale podjęto je w celu gromadzenia informacji na ich temat.

Poważne zaniepokojenie wzbudza wykorzystanie przez służby licznych narzędzi z zakresu czynności operacyjno-rozpoznawczych, takich jak: obserwacja z użyciem wywiadowców pieszych i pojazdów wyposażonych w specjalistyczny sprzęt umożliwiający dostęp do miejskiego monitoringu wizyjnego oraz rejestrację dźwięku i obrazu, a także wykorzystanie systemu rozpoznawania twarzy w powiązaniu z dostępem do publicznych baz danych. Szczególne oburzenie wzbudza ponadto – jak wynika z publikacji „GW” – swobodne stosowanie podsłuchów rozmów telefonicznych, które co do zasady jest możliwe jedynie pod uprzednią kontrolą sądu.

¹ W. Czuchnowski, *Opozycja tropiona jak przestępcy*, „Gazeta Wyborcza”, 21 sierpnia 2017 r.

Raz jeszcze pragniemy podkreślić, że powyższe działania głęboko ingerują w prawa i wolności jednostek, takie jak prawo do prywatności, wolność słowa i wolność zgromadzeń, a ich bezpodstawne prowadzenie, w szczególności wobec działaczy opozycji politycznej oraz przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, jest absolutnie niedopuszczalne. Opisana sytuacja nie wskazuje tymczasem, aby istniały jakiegokolwiek przesłanki uzasadniające stosowanie tego rodzaju środków.

Jak wskazywaliśmy już w stanowisku Fundacji z lipca 2017 r. (przesłanym w załączeniu), nieuprawniona inwigilacja wyżej wymienionych grup może wpływać „mroząco” na prowadzenie przez nie działalności publicznej, zaburzając z jednej strony procesy polityczne zachodzące w wolnym demokratycznym państwie, a z drugiej rozwój społeczeństwa obywatelskiego i jego zdolność do kontrolowania działań władzy.

Oczekujemy w związku z tym, że Policja przedstawi stanowisko odnoszące się do informacji ujawnionych przez media, szczegółowo wyjaśniające zakres i cel prowadzonych działań inwigilacyjnych oraz wszelkie możliwe nadużycia, które mogły wystąpić w tej sprawie. Oczekujemy także, że działania te zostaną poddane wnikliwej kontroli instytucji nadzorujących funkcjonowanie organów ścigania i innych służb biorących udział w opisywanych czynnościach, a także zostaną poddane odpowiednio efektywnej kontroli sądowej. Domagamy się również, aby w razie stwierdzenia nieprawidłowości, osoby zaangażowane w wyżej wymienione działania zostały pociągnięte do odpowiedzialności.

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

Danuta Przywara

Danuta Przywara
Danuta Przywara
Prezes Zarządu

Załącznik: Stanowisko Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka ws. działań Policji wobec przedstawicieli opozycji i organizacji pozarządowych z 27 lipca 2017 r.